

การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเพื่การจัดเก็บภาษี

องค์การบริหารส่วนตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ในปี 2540 หลังจากองค์การบริหารส่วนตำบลบางเสาธงได้รับถ่ายโอนภารกิจในการจัดเก็บภาษีอากรท้องถิ่นจากทางอำเภอ เมื่อดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรกลับพบว่า ฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีอากรยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ตามสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของตำบลบางเสาธงที่อยู่ในอัตราที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมใช้เทคนิคการหลบเลี่ยงภาษี รวมทั้งชาวบ้านในชุมชนใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่ตรงวัตถุประสงค์ ดังที่แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ อบต. แต่มาขอลดหย่อนภาษี ส่งผลให้ อบต. จัดเก็บรายได้จากภาษีได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น ขาดแคลนเงินงบประมาณที่จะนำไปพัฒนาท้องถิ่น อบต.บางเสาธง จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรให้มีความถูกต้องตามสภาพความเป็นจริงมากขึ้น

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

กิ่งอำเภอ : บางเสาธง
จังหวัด : สมุทรปราการ

ประชากร: 22,755 คน

พื้นที่: 56.11 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ปี 2542 อบต.บางเสาธงได้จัดโครงการ "การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเพื่การจัดเก็บภาษี" ซึ่งเป็นการออกสำรวจฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีอากรให้ถูกต้อง และสอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของตำบลบางเสาธง เพื่อปรับฐานข้อมูลให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บภาษีอากร รวมทั้งรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรที่จะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากร เพื่อใช้ดำเนินการจัดเก็บต่อไป โดยมีวิธีการดังนี้

- จัดจ้างบริษัทเอกชนในพื้นที่ตำบลบางเสาธง ดำเนินการสำรวจฐานข้อมูลหรือแหล่งรายได้ที่ อบต.บางเสาธง ควรจัดเก็บได้
- ปรับปรุงฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บภาษี โดยการนำข้อมูลจากสวนงานโยธา ในกรณีที่มีการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีที่ดินเป็นพื้นที่ใช้สอยอะไร เคยมีการเสียภาษีบ้างหรือภาษีประเภทอื่นหรือไม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาบันทึกเก็บไว้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- นำข้อมูลที่ได้จากการออกสำรวจและจากสวนงานโยธามาดำเนินการปรับเปลี่ยนและแก้ไขฐานข้อมูลผู้เสียภาษี ในส่วนของบัญชีรายชื่อผู้มีหน้าที่เสียภาษีและในส่วนของแผนที่ภาษีให้ถูกต้อง

2. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

- ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านในตำบลบางเสาธงทราบล่วงหน้าว่า อบต. จะทำการออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม เพื่อปรับปรุงฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีให้มีความถูกต้องครบถ้วนมากขึ้น ล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน ก่อนออกสำรวจข้อมูล
- เมื่อมีการจัดทำข้อมูลแผนที่ภาษีเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการออกหนังสือแจ้งผู้ดำรงภาษีเป็นลำดับแรก เพื่อแจ้งเตือนให้มาชำระภาษีภายในกำหนดระยะเวลาของการชำระภาษีแต่ละประเภท

- จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ติดตั้งตามแหล่งชุมชนในตำบลให้ประชาชน บริษัทห้างร้าน ที่อยู่ในเขต อบต.บางเสาธง ที่มีหน้าที่ชำระภาษีได้ทราบกำหนดระยะเวลาในการขอรับแบบยื่นแบบและชำระภาษีทั้ง 3 ประเภท ช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี
- จัดทำเอกสารเผยแพร่และออกหนังสือประชาสัมพันธ์แจ้งให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทุกรายทราบล่วงหน้า ช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

3. การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่งานคลัง เพื่อสามารถให้บริการประชาชนผู้มาชำระภาษีได้รวดเร็วมากขึ้น โดยมีมาตรฐานการให้บริการดังนี้

- ภาษีบำรุงท้องที่ ถ้าเป็นการชำระภาษีตามปกติ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้สามารถออกใบเสร็จรับเงินได้ภายในเวลาไม่เกิน 2 นาที
- ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย ในวันที่ยื่นแบบฯ เจ้าพนักงานประเมินจะทำการประเมินค่าใช้จ่ายและชำระภาษีสามารถรับใบเสร็จได้ทันที

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	1. งบประมาณของ อบต.สำหรับค่าจ้างเหมาบริษัทเอกชนในการสำรวจข้อมูลภาคสนาม เพื่อจัดทำโปรแกรมฐานข้อมูลสำเร็จรูปพร้อมติดตั้งคอมพิวเตอร์ และซ่อมบำรุงตลอดระยะเวลาการใช้งาน จำนวน 1,900,000 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง
บุคลากร	1. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ทำหน้าที่รับชำระภาษีอากร ทำงาน 5 วัน 2. เจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วันเดือนปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
2542	ปลัด อบต. พบปัญหาจากการจัดเก็บรายได้ของ อบต. ได้น้อยและไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน จึงนำปัญหาเข้าปรึกษาในสภา อบต. ได้ข้อสรุปว่า อบต. จะจัดทำโครงการพัฒนารายได้ของ อบต.	อบต.
2542	ปลัด อบต. ร่วมกับส่วนการคลัง เขียนโครงการเพื่อนำเสนอสภา อบต. โดยสภา อบต. ให้การอนุมัติโครงการและงบประมาณในการดำเนินงาน	ปลัด อบต. และสภา อบต.
2542	อบต. จัดจ้างนักศึกษาจบใหม่ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่เพื่อออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม	อบต.
2542	ประสบปัญหาจากการจ้างนักศึกษาจบใหม่มาออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม อบต. จึงแก้ปัญหาโดยการจ้างบริษัทเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญการออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม มาเพื่อออกสำรวจข้อมูลภาคสนามของตำบลบางเสาธง	อบต.
2542	อบต. เปิดยื่นซองประกวดราคาเพื่อจัดจ้างบริษัทเอกชนมาสำรวจข้อมูลภาคสนาม	อบต.
ปี 2542 -2543	บริษัทเอกชนในพื้นที่ที่ประมูลงานสำรวจข้อมูลภาคสนามของ อบต. ได้ทำการออกสำรวจข้อมูลฐานภาษีภาคสนาม	บริษัทเอกชนในพื้นที่
ปลายปี 2543	ส่วนการคลัง อบต.บางเสาธงดำเนินการขอข้อมูลการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารต่างๆ ของประชาชนในพื้นที่จากส่วนงานโยธาของ อบต.	ส่วนการคลัง อบต.
2543	บริษัทเอกชนนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนามและที่ได้จากส่วนงานโยธา มาดำเนินการปรับฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์	บริษัทเอกชน
2543	เจ้าหน้าที่ส่วนการคลังทำหน้าที่ปรับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ	เจ้าหน้าที่ส่วน

วันเดือนปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
	ภาคสนามและจากส่วนงานโยธา มาดำเนินการปรับฐานข้อมูลในเอกสารและบัญชีคุมรายชื่อผู้มีหน้าที่ชำระภาษี	การคลัง อบต.
2543	บริษัทเอกชนจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลภาษีในคอมพิวเตอร์ให้แก่เจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง	บริษัทเอกชน
2543	ดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการจัดเก็บภาษีให้มีความรวดเร็วมากขึ้น โดยปลัด อบต. กำหนดระยะเวลาการให้บริการรับชำระภาษีแต่ละประเภทของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ของ อบต. ให้สามารถดำเนินการออกใบเสร็จได้ภายในเวลาที่กำหนด	ปลัด อบต. และเจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง
พ.ศ. ๒๕๔๓	ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์การชำระภาษี และกำหนดระยะเวลาการชำระภาษีแต่ละประเภทในพื้นที่ตำบลบางเสาธง รวมทั้งเอกสารประชาสัมพันธ์การชำระภาษีให้แก่ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีทุกราย	เจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง
2543	รับชำระภาษีจากประชาชนในพื้นที่	เจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร -- -- บทบาทความร่วมมือ --

บริษัทเอกชน ออกสำรวจฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีและปรับฐานข้อมูลที่ได้ลงในคอมพิวเตอร์

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีของ อบต. บางเสาธง ไม่มีความถูกต้องและไม่สอดคล้องกับสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่อยู่ในอัตราที่สูงของตำบลบางเสาธง ส่งผลให้ อบต. จัดเก็บเงินรายได้จากภาษีอากรได้น้อย

หลังการดำเนินการ

1. อบต. มีฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีอากรที่ถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของตำบล โดยวัดได้จากเงินรายได้ภาษีอากรที่ อบต. จัดเก็บได้เพิ่มมากขึ้น ดังแสดงในตาราง
2. อบต. สามารถจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรท้องถิ่นได้เพิ่มมากขึ้นทุกปี เฉลี่ยปีละ 39.31% ดังแสดงในตาราง

ตาราง แสดงข้อมูลผลการจัดเก็บภาษีอากรในตำบลบางเสาธง

	ภาษีบำรุงท้องที่	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	ภาษีป้าย	รวมเงินรายได้จากภาษีอากร
2543	832,668.61	10,610,891.70	1,758,435.90	13,201,993.21
*2544	705,149.69	15,657,757.88	1,700,751.10	18,063,658.67
2545	1,685,206.35	18,333,187.25	2,047,613.40	22,066,007.00
2546	1,052,284.85	40,256,363.38	2,437,029.80	43,745,951.03

***หมายเหตุ** ปี 2544 เป็นปีที่เริ่มใช้ฐานข้อมูลผู้เสียภาษีที่ได้จากการสำรวจฐานข้อมูลภาคสนามในปี 2542 – 2543

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ประสพปัญหาเมื่อจัดจ้างเจ้าหน้าที่มาเพื่อการสำรวจข้อมูลภาคสนาม แต่เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษามาใหม่ขาดทักษะในการออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม	1. จัดจ้างบริษัทเอกชนที่เชี่ยวชาญมาดำเนินการสำรวจข้อมูลภาคสนาม
2. ประสพปัญหาขัดแย้งกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีบางราย เนื่องจากผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีขาดความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของการจัดเก็บภาษีอย่างถ่องแท้และชัดเจน ผู้ชำระภาษีจึงฟ้องร้อง อบต. เป็นคดีความ	2. ดำเนินการชี้แจงและทำความเข้าใจกับชาวบ้านว่า อบต. ได้ทำตามระเบียบข้อบังคับตามกฎหมาย ตามอัตราค่าจัดเก็บที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางไว้และผู้ที่ไม่ฟ้องร้องไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการยกเว้นการเสียภาษีตามกฎหมาย

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การสนับสนุนและความเอาใจจริงเอ้าใจของคณะผู้บริหาร ในการให้ความสนับสนุนด้านงบประมาณและการดำเนินงานของโครงการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บภาษี ทำให้ อบต. มีฐานข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่เป็นปัจจุบันมากขึ้น ส่งผลให้ อบต. สามารถดำเนินการจัดเก็บภาษีและมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเพิ่มมากขึ้น

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายเกษม แซ่ลี
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางเสาธง
ที่อยู่ : 101 หมู่ 7 ถนนบางนา – ตราด กิโลเมตรที่ 26 ตำบลบางเสาธง
กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ
โทรศัพท์ : (02) 707-1671-3
โทรสาร : (02) 707-1674

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวสุชาดา หงษ์จร
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางเสาธง
ที่อยู่ : 101 หมู่ 7 ถนนบางนา – ตราด กิโลเมตรที่ 26 ตำบลบางเสาธง
กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ
โทรศัพท์ : (02) 707-1671-3
โทรสาร : (02) 707-1674

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2542

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	101 หมู่ 7 ตำบลบางเสาธง กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ขนาดพื้นที่	56.11 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	33,627,817.69 บาท (ปีงบประมาณ 2542)
งบประมาณรายได้	45,458,475.49 บาท (ปีงบประมาณ 2542)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	38 คน 5 คน พนักงานท้องถิ่น 10 คน ลูกจ้างประจำ 23 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	22,755 คน
จำนวนครัวเรือน	15,462 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	40,000 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	50,000 บาท
ลักษณะของเมืองและวิถีชีวิตประชาคม	ตำบลบางเสาธงมีลักษณะของพื้นที่ผสมผสานระหว่างเขตอุตสาหกรรม โรงงานชุมชนขนาดใหญ่กับพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม ซึ่งมีความกว้างขวางเพียงพอที่พัฒนาได้อีกมากและพื้นที่เป็นสีม่วงมีการขยายตัวเป็นโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ทั้งหมดเป็นที่ราบลุ่ม ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ มีระบบชลประทานทั่วถึง สภาพทางเศรษฐกิจ ประชากรมีอาชีพเกษตรกรรม เช่น เลี้ยงปลา ทำนา ทำสวนมะม่วงและรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ในเขต อบต.บางเสาธง มีประชากรแฝงในพื้นที่เป็นจำนวนมาก โดยมากประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม สภาพทางสังคม มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา 6 โรงเรียน มัธยมศึกษา 3 โรงเรียน สถาบันองค์กรทางศาสนา มีวัด/สำนักสงฆ์ 4 แห่ง มัสยิด 1 แห่ง การสาธารณสุข มีสถานอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน 2 แห่ง การคมนาคมในพื้นที่ตำบลบางเสาธง สามารถสัญจรไปมาได้ทั้งทางบกและทางน้ำ